

โอกาสในการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศันธิ เสนีย์ศรีสกุล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาการจัดการศึกษานานาชาติ
สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจนาคคลังและนาดย้อม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ศันธิ สุพิชญางกูร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจนาดกลางและขนาดย่อม
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

ดร. สุรัติ สุพิชญางกูร.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. สุรัติ สุพิชญางกูร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

ดร. สุรัติ สุพิชญางกูร.....ประธาน
(ดร. สุรัติ สุพิชญางกูร)

ดร. วุฒิชาติ สุนทรสมัย.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชาติ สุนทรสมัย)

ดร. นิรันดร์กาล ธรรมรงค์.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นิรันดร์กาล ธรรมรงค์)

คณะกรรมการนุชบาศตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจนาดกลาง
และขนาดย่อม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

ดร. จรัส นกรรจ์เดช.....คณบดีคณะนุชบาศตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัส นกรรจ์เดช)
วันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สุรัติ สุพิชญางกูร ประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชาติ สุนทรสมัย กรรมการที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เดียວอิศเรศ กรรมการที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาไว้ใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่เคยให้ความรัก ความอบอุ่นและเคยเป็นกำลังใจให้ตลอดเวลาซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาและการทำงานนิพนธ์สำเร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจัดการวิสาหกิจ SMEs รุ่น 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งท่าน อิน ฯ ที่มีได้เป็นนามในที่นี่ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วนทำให้การทำงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ศันธิ เสนีศรีสกุล

48926649: สาขาวิชา: การจัดการวิสาหกิจนาดกลางและขนาดย่อม; กจ.ม. (การจัดการวิสาหกิจนาดกลางและขนาดย่อม)

คำสำคัญ: ความสนใจในรูปแบบการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเดินป่า

คัมภีร์ เสนีย์ศรีสกุล: โอกาสในการขยายธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

(OPPORTUNITY FOR TREKKING BUSINESS OF EXPANSION IN MAEHONGSON) อาจารย์
ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สุรัติ สุพิชญาง្វร, D.I.B.A. 73 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโอกาสในการขยายธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในครั้งนี้คือ T-test และการทดสอบค่าเฉลี่ย (F-test)

การวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. นักท่องเที่ยวเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยส่วนใหญ่มีอายุ 18 – 23 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักเรียน นักศึกษา มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยว พบว่า ระดับความสนใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยวแต่ละประเภท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกตามรายด้าน ดังนี้ น้ำตก ล่องแก่ง ภูเขาและถ้ำ ฯ ดูสัตว์ เดินป่าค้างแรม พร洱ไม้ อุบลฯ ในระดับมาก และแหล่งซื้อของฝากที่ระลึก ชนวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาวเขาผู้ต่าง ฯ โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัดต่าง ฯ ปืน爹 ไถ่เข้า ขับรถ 4WD ตามเส้นทางวิบาก โภณสเดช อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจต่อการท่องเที่ยวเดินป่า พบว่า ระดับความสนใจในการท่องเที่ยวเดินป่าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ และจำแนกตามรายด้าน ดังนี้ สนใจในสิ่งสวยงามต่าง ๆ (ธรรมชาติ สัตว์ป่า พร洱ไม้) ต้องการมีประสบการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวป่า สนใจในธรรมชาติของป่า ที่ยังไม่มีการเสริมแต่ง มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการเดินป่า สนใจในการเที่ยวป่าระยะเวลาสั้น ๆ สนใจในทัวร์เดินป่าต่าง ๆ และนักท่องเที่ยวเดินป่า สนใจในระดับมาก และต้องการไปเที่ยวรูปแบบอื่นมากกว่าเดินป่า อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

4. ปัจจัยทางกายภาพมีผลต่อความสนใจในการเดินป่า พบว่า

4.1 เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจต่อการเดินป่าที่ไม่แตกต่างกัน

4.2 อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน

4.3 การศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน

4.4 อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน

4.5 รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน

48926649: MAJOR: SMALL AND MEDIUM ENTERPRISE MANAGEMENT; M.M.
(MASTER OF MANAGEMENT)

KEYWORD: Travel Attention and Trekking

SUNTHITI SENISRISAKUL: OPPORTUNITY FOR EXPANSION TREKKING
BUSINESS IN MAEHONGSON. ADVISORY COMMITTEE: SURAT
SUPITCHAYANGKOOL, DIBA. 69pages.2007

Research purpose consider to study in opportunity for expansion trekking business in Maehongsorn. The sample's research is 200 travelers in Maehongsorn. The questionnaire is resource of the collector. Static analyses are percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test.

The research findings were as following:

1. Almost male traveler, 18-23 years old, most graduated in Bachelor, career in student and monthly incoming less than or equal 10,000Baths
2. According information of travel attention incident consider level of overall each travel in high ranking and detail following by facet thus waterfall, kayak Kraft, mountain, cave, night safari, trekking in high rank and souvenir, kayan's culture provision, ancient remains, antiques, temple, hill climber, 4WD, home stay in average rank.
3. According information in trekking incident consider in overall of trekking in high rank and each facet shown in attention in nature experienced in forest travel, pure nature, consider in trekking attention, short-term trekking, trekking tour attention and often travel in high rank and pay attention in the other travel more trekking in average rank.
4. Physical factors effect with trekking attention thus
Different sex effect in trekking attention not different.
Different ages effect in trekking attention different.
Different education level effect in trekking attention different.
Different career effect in trekking attention different.
Different monthly incoming effect in trekking attention different.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	๕
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของวิจัย.....	๔
วัตถุประสงค์.....	๔
สมมติฐาน.....	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
ขอบเขตการวิจัย.....	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๗
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๗
สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2547.....	๑๑
ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2547.....	๑๖
การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน.....	๑๙
ความหมายของการท่องเที่ยว.....	๒๐
ความหมายและประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว.....	๒๐
องค์ประกอบของการท่องเที่ยว.....	๒๒
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	๒๒
ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	๒๕
องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	๒๗
การท่องเที่ยวในภาคเหนือ.....	๒๙
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	38
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	38
ระเบียบวิธีวิจัย.....	38
ประชากรและวิธีการเลือกตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือการวิจัย.....	40
การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	41
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิจัย.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางกายภาพ.....	45
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยว.....	48
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจต่อการท่องเที่ยวเดินป่า.....	49
ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	50
5 สรุปผลและอภิปราย.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	63
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	64
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในการวิจัย.....	69
ประวัติย่อของผู้ทำวิจัย.....	73

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เปรียบเทียบความแตกต่างของการท่องเที่ยวแบบมวลชนกับการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ.....	24
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	44
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	45
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	45
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	46
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้.....	47
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสนใจต่อรูปแบบการท่องเที่ยว แต่ละประเภท.....	48
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสนใจในการท่องเที่ยวนานาชาติ.....	49
9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความสนใจในการเดินป่า.....	50
10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสนใจในการเดินป่า.....	50
11 เปรียบเทียบอาชีวที่แตกต่างกันมีความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกันเป็นรายคู่.....	51
12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความสนใจในการเดินป่า.....	52
13 เปรียบเทียบการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน เป็นรายคู่.....	53
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความสนใจในการเดินป่า.....	54
15 เปรียบเทียบอาชีพที่แตกต่างกันมีความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน เป็นรายคู่.....	55
16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความสนใจในการเดินป่า.....	56
17 เปรียบเทียบรายได้ที่แตกต่างกันมีความสนใจต่อการเดินป่าที่แตกต่างกัน เป็นรายคู่.....	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 จำนวนและสัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาประเทศไทย ปี พ.ศ. 2547.....	8
2 จำนวนและสัดส่วนของผู้เยี่ยมเยือนในแต่ละภาค ปี พ.ศ. 2547.....	9
3 รูปแบบการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนรวมทุกพื้นที่ ปี พ.ศ. 2547.....	9
4 รูปแบบการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนในแต่ละพื้นที่ ปี พ.ศ. 2547.....	10
5 จำนวนโรงแรมที่พักในแต่ละภูมิภาค ปี พ.ศ. 2547.....	11
6 โครงการสร้างของผู้เข้าพักโรงแรมในแต่ละพื้นที่ ปี พ.ศ. 2547.....	11
7 กระแสความต้องการการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยว.....	14
8 องค์ประกอบของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	18
9 หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	26
10 รายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนผู้เยี่ยมเยือนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ.....	28